

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Novæ Observationes Et Additiones Ad A. R. P. D. Bartholomæi Gavanti Congreg. Cleric. Regul. S. Pauli ac Sac. Rit. Congregat. Consultoris Commentaria In Rubricas Missalis Et Breviarii Romani

Adjectis Summorum Pontificum & Sac. Rit. Congreg. Decretis usque ad
præsens emanatis

Complectens III. & IV. Partem Commentariorum Gavanti in Rubricas
Missalis

Merati, Gaetano Maria

Augustæ Vindellicorum, 1740

VD18 10783695-002

De Obligationibus aliis Sacerdotum circa Missam. XII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39964

loco talem Rubricam, præscribentem recitationem Matutini ante Missam, non vocat absolute præceptivam, sed prope præceptivam; unde videtur temperare suam primam sententiam; utraq; opinio DD. quos affert Gavantus, ubi sequitur rigorosam sententiam propter eorundem auctoritatem, est verè probabilis; affirmativa tamen est nimis rigida; negativa autem mitior, & magis recepta; sed sententia media, quæ asserit, esse tantum culpam venialem, non recitato Matutino nulla urgente causa Sacrificium peragere, est probabilior, & communior, ut mox innui, & huic libenter adhareo. Hanc etiam tenet Scarfantonus ad Ceccoperium *part. 1. lib. 3. tit. 2. num. 25.* ubi asserit Auctores.

VIII. In recentiori Gavanti editione, in fine numeri 11. hujus Tituli, sequens legitur Additamentum: *Si est consuetudo immemorabilis, sufficit loco Missæ conventualis Missa lecta de die celebrata in aurora, & votiva cantata post Nonam, exceptis diebus, quibus ex Rubr. 3. Missalis sunt omnino cantanda due Missæ conventuales, de festo, & de feria, Cong. Rit. 13. Mart. 1602. 28 Jan. 1612. Urb. 4. Jul. 1615. item, quando cantatur Missa pro Defunctis; sed tandem eadem S. Congr. abrogavit omnem consuetudinem non cantandi Missam de die ultra votivam, 18. Jul. & 28. Aug. 1628.* Hæc verba non reperiuntur,

neque in prima, neque in secunda editione thesauri à Gavanto editi, quamvis in secunda editione ultra trecentas notas ipsemet addiderit. Me igitur later, à quo prædictæ verba inserta fuerint. Adverto etiam, quod primæ ex allatis ibi Decretis, nempe *si est consuetudo immemorabilis, &c.* in Regellis Sac. Congregationis profectò non reperitur. Neque pariter reperitur aliud illud Decretum, quod refertur sub data 28. Augusti 1628. nempe *S. C. abrogavit omnem consuetudinem, &c.* sed reperitur tale Decretum saltem verbis æquivalentibus sub alia data. ut constat ex Decretis datis in nostro Indice, à suprâ pariter à nobis collectis.

Supereest tamen advertere, quod Missæ Defunctorum, & Missæ Votivæ, aliquando sufficiunt pro Missa Conventuali, minime juxta id, quod præscribitur in Rubricis generalibus, *part. 1. tit. 4. de Missis Votivis* 23. ubi habetur, quod a aliis diebus infra votivam, quando Officium sit de Feria, & non est resumenda Missa Dominica præcedentis, quæ fuerit impedita (exceptis Feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Rogationum, & Vigiliarum) dici potest aliqua ex Missis Votivis, etiam in principali Missa, quæ vocatur Conventualis, secundum ordinem eorum in fine Missalis assignatarum, & non Commemoratione Feriæ, de qua sit Officium.

Novæ Observationes, & Additiones ad Gavanti

Tit. XII. De aliis Obligationibus Sacerdotum circa Missam.

GAVANTUS

Juxta Editionem recentiorem in aliquibus mutatus & auctior. ad pag. 170. col. 1.

4. Qui tenetur celebrare in Altari privilegiato pro Defunctis, & alibi celebrat cum munusculo, v. g. Sancti Caroli, quo anima liberari potest à Purgatorio, videtur satisfacere: quod innuit Alphons. de Leon. de Off. & pot. Conf. temp. Jubilæi part. 3. n. 29. quem sequitur Fraxinell. de obl. Sacerd. sect. 4. conclus. 5. §. 9. n. 1. in 6. edit. qui tamen n. 3. non

Missam, nisi ille (ait) qui petit Missam eam, velit celebrari in hoc, vel illo Altari privilegiato, tunc non alibi non debet celebrari.

§. Qui tenetur alicubi celebrare, absque applicatione Sacrificii, ad divinum cultum tantum, non debet ibi celebrare, ut nullo modo accipiat stipendium ab alio, ut illi applicet sacrificium sibi illatum, quod expressè vetuit Sac. Conc. Trid. Congreg. in declaratione Decreti de celeb. Missarum sub SS. D. N. Urbano VIII. emanati, de quo infra, in responsione ad quartum dubium. Quod etiam notent Canonici, & Curati, qui tenentur celebrare Missam Conventualem, seu Parochialem in propriis Ecclesiis ratione Canoniciatus, seu Rectoria, quia ad eam tenentur ratione beneficii; secus, quando ex mera consuetudine, seu statuto canonicali, ad maiorem Ecclesia de orem Missas privatas in propria Ecclesia collegiata, seu Parochiali celebrant, non ratione beneficii, neque Cappella, neque legati, neque salarii: qui soli quatuor Tituli in predicta responsione prohibentur: & de Parochis, quod iis diebus, quibus tenentur Missam celebrare, non possent manuum eleemosynam recipere, decrevit Sac. Cong. Conc. Trid. die 1. Sept. 1629. Quid si teneantur ter in hebdomada celebrare, ex Decreto Synodali, ut in Provincia Mediolan. ex Concil. Prov. I. Possant hi recipere, quia S. Cong. Concil. loquitur de his, in quibus de iure communi tenentur celebrare, & annuos idem redditus percipiunt; eadem Sac. Cong. Conc. 13. Julii 1630. declaravit adhuc, quod quando in fundatione beneficii, seu Cappella, expressè cautum est (nota verbum expressè) non teneri Celebrantem ad applicationem Sacrificii; eo casu poterit Celebrans accipere novum stipendium, & unica Missa satisfacere obligationi beneficii, seu Cappella, & item danti novum stipendium. Hec illa. Parique ratione Cappellani Monialium, & alii, qui incongruo praesertim stipendio subeunt onus titulo mercedis, quodammodo Missae, ea conditione expressa, quod non teneantur ad applicationem Sacrificii, poterunt accipere nova stipendia à Monialibus particularibus, aut aliis, pro applicatione Sacrificii.

I. Gavanti, supra n. 5. Ita debet ibi celebrare, ut nullo modo accipiat stipendium ab alio (&c.) Lege infra aliquam moderationem circa hanc sententiam, quae tamen moderatio, & additio, cum non reperitur in prima, & secunda editione Gavanti, ignoramus, utrum ipsi, vel alteri, qui eam inferere potuit, tribuenda sit.

II. Gav. eod. n. 5. Quod etiam notent Canonici, & Curati, qui tenentur celebrare Missam Conventualem, (&c.) Canonici tam Cathedralium, quam Collegiatarum, praesertim insignium, tenentur quotidie Missam Conventualem applicare pro Benefactoribus, quia talis Missa est pars Divini Officii, & non possunt stipendium aliquod aliunde pro tali Sacrificio percipere, consuetudine quacumque in contrarium minimè refragante, ut saepe declaravit, & decrevit S. C. Concilii, & primò quidem in una Eminentissimi quareteretur: an Canonico celebranti Missam Conventualem, ultra distributiones

illius diei, debeantur eleemosynae, quae à Christianis erogantur pro Missis celebrandis? Sac. Concilii Congregatio 5. Martii 1646. respondit -- Canonicos, & Beneficiatos, pro Missa Conventuali, non posse aliam eleemosynam recipere, vel Sacrificium alteri applicare -- Idem constat ex aliis quibusdam S. C. decisionibus, nimirum in una Tusculana 16. Novembris, deinde 24. Maji 1661. in Cefanaten. 24. Maji 1661. in Alexandrina 26. Aprilis 1663. in una Civitatis Castellana 4. Martii 1690. in Fhidruntina, 1. Martii 1692. in Feretrana 23. Septembris 1694. in Lanceanen. 13. Novembris 1654. in Cathacen. 29. Novembris 1698. in Camerinen. 2. Julii 1704. & 6. Julii 1705. in Ripana, 2. Julii 1707. & in Fulginaten. 24. Januarii 1620. 17. Decembris 1718. & 24. Januarii 1720. & in epistola Episc. Volaterran. 14. Martii 1722. §. 3. confirmat etiam Pittonus de Canonici n. 1058. Monacellus tom. 1. tit. 2. formul. 4. M m m 2 n. 27.

n. 27 & in Appendice ad dillum tom. 1. pag. 501.
 n. 12. & tom. 4. in supplem. ad tom. 1. pag. 344.
 editionis Romane; idem Crispin. Visit. Pastor.
 part. 2. §. 20. n. 36. & 37. ubi exhibetur
 etiam Decretum S. C. in terminis Canonica-
 tum, quorum præbenda sunt adeo tenues,
 ut aliqui decem, aliqui triginta, aliqui
 quadraginta scuta annuatim non excedant;
 atque in casu ubi cura Animarum residet in
 habitu tantum penes capitulum, & ea ex-
 ercet per unum, aut plures Sacerdotes,
 sive Vicarios perpetuos, sive amovibiles, hæc
 obligatio applicandi Sacrificium diebus fe-
 stivis pro Populo spectat ad ipsos; quia, cum
 hæc sit obligatio omnium Parochorum, ut
 videbimus infra, eorum amovibilitas non
 tollit, quin habeant verè curam Anima-
 rum quapropter eo tempore, quo tale
 manus exercent, obligantur profectò ad di-
 ctam applicationem Sacrificii, & hæc est
 praxis hujus almæ Urbis, ubi à S. C. Visi-
 tationis Apostolicæ est specialiter provisum,
 ut dicta applicatio fiat ab illis, qui actu curam
 exercent. Et ut certò constare possit, quòd
 talis applicatio fideliter adimpleatur, eadem
 Congregatio præscripsit, ut in libris Missa-
 rum talis Missa adnotetur, tanquam applicata
 pro Populo, & quotannis de ea rationem
 reddi mandat. Monacellus tom. 2. tit. 16.
 formul. 2. num. 20. & Aloysius Gherardi Epi-
 scopus Cortonenis in sua Dissertatione, quæ
 habetur in calce Compendii Defectuum,
 qui accidunt Sacerdoti in Missæ celebra-
 tione.

Contingit aliquando, quòd in Cathedra-
 libus, seu Collegiatis Ecclesiis cura actualis
 Animarum annexa sit, & à Canonicis per
 hebdomadam, seu per turnum exercèatur,
 in quo casu Capitulum tenètur ad utramque
 Missam applicandam, nempe Conventualem
 pro Benefactoribus, & Parochialem pro
 Populo, de qua infra aliqua dicemus. Quan-
 do verò cura est annexa alicui Dignitati, vel
 Canonicatui, tunc Canonicus, seu Digni-
 tus, cui dicta cura est annexa, si celebrat

Missam Conventualem, applicare eam debet
 pro Benefactoribus; Missa verò Parochi-
 lis pro Populo erit celebranda per alium, sed
 sumptibus dicti Canonici curam Animarum
 habentis; vel Missa Parochialis transferri
 poterit in diem feriale, applicando tunc
 Missam illius diei pro Populo, nullam
 sumendo elemosynam manualem pro illi
 Missa, nec aliis obligationibus Ecclesiæ
 Cathedralis, seu Collegiatae; ejusdem Missæ
 celebratione satisfacere tunc poterit. & hoc
 eruitur ex decisionibus Sac. Congregationis
 Concilii in Forosmpronien. 7. Augusti 1663.
 Ferreriana 25. Septembris 1694. in Camer-
 nen. 28. Junii 1704. & in alia Camer-
 nen. 6. ejusdem 1705. & in eadem 21. Maji
 1706. & in Vierbien. 31. Martii 1718. in
 qua Congregatione propositis dubiis:

Primo. An Parochi Cathedralium & Collegi-
 atum, qui sunt prima Dignitate, vel mem-
 bra eorundem, excusentur ab applicatione Sa-
 crificii diebus Dominicis, & Festis, per Mis-
 sam Conventualem, que in Choro quoties so-
 nitur, aut ultra prædictam Conventualem Pa-
 rochi supradicti teneantur celebrare, & ap-
 plicare (supra scriptis diebus pro Parochianis)?

Secundo. An, quando per turnum ad pre-
 dictos Parochos spectat Missam Conventualem
 cantare diebus Dominicis, & Festis, teneantur
 eandem celebrare facere pro Parochianis aliam
 Missam propriis sumptibus? S. C. Concilium
 respondit:

Ad primum dubium, negativè quoad primam
 Partem; affirmativè quoad secundam Partem.

Ad secundum dubium, eadem Sac. Con-
 gregatio respondit affirmativè.

Hoc Decretum reperitur apud Scartoneum
 loc. supradict. lib. 3. in animad. ad art. 1.
 n. 13. & apud Gherardum differ. cit. in fin.

Ita pariter declaravit, & decrevit eadem Sac.
 Congregatio Concilii in Sutrina: Missa Parochialis
 2. Januarii 1709. in Balsanesi: Missa
 Conventualis 3. Aprilis 1709. in Balsanesi: Missa
 Parochialis 19. Augusti 1713. ad 6. & in
 21. Julii.

Asulphitana: Onerum Missarum 13. Aprilis 1715.

Ratio autem, cur unica Missa Conventuali non possit satisfieri Parochiali, ea est, quia, ut consideranti patebit, duplex illa obligatio habet duplicem respectum, Parochialem nempe, & Conventualem. Parochialis igitur Missa est applicanda pro Parochianis; Conventualis verò pro Benefactoribus, ut liquet ex Decretis allegatis, idcirco Canonici, & Paucos simul, qui canit Missam Conventualem diebus festis, pro qua distributiones percipit, non potest unica Missa Conventuali duplici prædictæ obligationi satisfacere, sed debet supplere vel per aliam pro Missa Parochiali, vel pariter, applicando suam Missam die festi sequenti pro suis Parochianis, ut supra diximus.

Ad nonnullas alias dirimendas quaestiones, & resolvenda dubia, quæ insurgere possunt circa obligationem, & applicationem supradictæ Missæ Conventualis, lubet dare hic Decretum per extensum, à Sac. Conc. Congregatione editum, & supra à nobis allegatum in *Forosmptonien.* 7. Augusti 1683, quod est sequentis tenoris, & refertur à Scarfantono in suis animadver. ad Ceccoperium part. 2. lib. 3. tit. 4. n. 11.

Forosmptonien.

Celebrationis Missarum.

Arbitrariis Cathedralis supplicat declarari. Primo An illis diebus, quibus juxta traditionem Missa Conventualis non habet onus certæ, & particularis applicationis, Canonici, vel Capitularis, qui jure tum illam celebrat, possit pro illius celebratione, vel applicatione dispensationem manuales recipere, vel omisso stipendio, satisficere aliis oneribus sibi inherenti- bus ratione alicujus Beneficii, vel Cappellania? Secundo. An præfatis diebus, quibus juxta traditionem Missa Conventualis non habet onus certæ, & particularis applicationis, & ulterius occurrat casus celebrandi aliam Missam canonicam ratione Officii, Anniversarii, vel ex alia causa

hujusmodi, possit dumtaxat cantari Missa hæc extraordinaria, & oneri Missæ Conventualis satisfieri, mediante celebratione Missæ planæ? Et quotenus negativè. Tertio. An in casibus, & ad effectus, de quibus supra, suffragetur consuetudo immemorabilis? Quarto. An suffragetur tenuitas prebendarum, & distributionum Capitularium? Die, &c. Et S. C. respondit in omnibus negativè, idcirco declaravit, atque confirmavit in Lavelen. 22. Martii 1698, non obstante quacunque consuetudine in contrarium, & non attenda tenuitate reddituum.

Quod in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis, Missa Conventualis applicari debeat quotidie pro Benefactoribus, non obstante tenuitate reddituum, & contraria consuetudine, etiam immemorabili, iterum declaravit eadem Sac. Congreg. in Camerinen. 28. Junii 1704. & postea in alia Camerinen. pro Collegiata S. Maria de Terra S. Genesii; verum eadem Sac. Congregatio Concilii iterum in Camerinen die 22. Maji 1706. in responsione ad secundum dubium, resoluit, quod: Quandoque ratione exiguitatis reddituum Canonicalium, permitti potest in Ecclesia Collegiata, ut Missa Conventualis celebretur tantummodo diebus festis, ita recedendo à decretis, die 6. Junii 1705. respondit S. C. in Camerinen. Missa Conventualis ad secundum dubium 22. Maji 1706. & datur, ut dixi, copia hujus Decreti apud Scarfantonom ad Ceccoperium part. 2. tit. 4.

III. Gavant. eodem n. 5. Et Curati, qui tenentur celebrare Missam Conventualem, sive Parochialem, &c. (Sicut Canonici, ut mox diximus, tenentur Missam Conventualem celebrare quotidie pro Benefactoribus, ratione Canoniciatus, &c. ita Parochi, seu Curati ratione Rectoriæ tenentur applicare pro Populo omnibus diebus festis de præcepto Sacrosanctam Missæ Sacrificium; idcirco probatur auctoritate Concilii Tridentini sess. 22. c. 1. de Reform. ubi ait: Cum præcepto divino mandatum sit omnibus, quibus cura Animarum commissæ est, oves suas agnoscere, pro his Sacrificium offerre, verbiq; divini

predicatione, Sacramentorum administratione, ac bonorum operum exemplo pascere, &c.

Eadem autem *sefs. 23. de Reform. cap. 14.* idem Concilium hæc habet: *Curet Episcopus, ut ii, (nempe simplices Sacerdotes) saltem diebus Dominicis, & Festis sollempnibus, si autem curam habuerint Animarum, tam frequenter, ut suo muneri satisfaciant, Missam celebrent, &c.* Ex quibus evincitur, munus Parochi non solum esse celebrare, verum etiam aliquando Sacrificium offerre pro ovibus illius curæ commissis, & hæc est sententia ferè communis inter Canonistas, & Theologos, hæcque præsertim propugnant Fagnanus, in *cap. Fraternitatem n. 92. & seqq. de sepulchris*, Barbof. *de offi. 10. & potestate Episcopi, alleg. 24. num. 23. de Parochis cap. 11. n. 10. Ad Concilium Tridentinum sefs. 23. de Reform. cap. 1. num. 4. & de jure universali Ecclesiæ lib. 1. cap. 4. Clericat. de benef. discord. 29. n. 1. & seqq. Crispinus visit. Pastor. part. 3. §. 9. num. 11. Leurenus in suo Foro Ecclesiæ lib. 3. tit. 41. de celebrat. Missarum quest. 976. per totam. Reiffenstuel eodem titulo n. 22. Navarrus in Manuali cap. 25. n. 114. Suarez in 3. part. tom. 3. disp. 86. sect. 1. propè finem. Sotus de justit. & jure lib. 1. quest. 3. art. 1. & lib. 4. distinct. 13. quest. 1. art. 2. Bonacina de Sacram. disput. 4. quest. ultima punct. 7. n. 4. in fine. Pasqualigus de Sacrif. nova legis quest. 851. n. 7. & recentissimè Zegherus Bernardus Van Espen. Juris Eccles. univ. part. 2. tit. 5. cap. 2. n. 16.*

Dissent tamen allegati Auctores circa quantitatem dierum, quibus per hebdomadas singulas tenentur Parochi Missam celebrare, eamque pro suo Populo applicare; sed omnes conveniunt in hoc, quod iisdem Parochis inest hæc obligatio, pro qua adimplenda, offerre, & applicare debent Sacrificium suum Dominicis saltem diebus, aliisque Festis de præcepto; quæ quidem communis sententia proculdubio tenenda est, &

contraria, à paucis propugnata, omni caret probabilitate, quia præfata prima sententia plurimis S. C. Concilii Decretis remanet fulcita, & confirmata. Habentur autem talia Decreta in una Civitatis Castellane 20. Augusti 1628. & 8. Augusti 1648. in Hidruvina 13. Februarii 1639. in Vercellensi 21. Martii 1643. in Romana 17. Julii 1649. in Meliten. 7. Junii 1692. in Comanen. 20. Decembris 1692. in Nonantulanæ 31. Augusti 1698. in Pistorien. 14. Februarii 1699. in Theanen. 5. Junii 1700. in Pampilonen. 18. Novembris 1702. & 31. Martii 1704. in Camerinen. 28. Junii 1704. in Viterbien. 21. Martii 1708. in Forojanen. 8. Februarii 1716. ubi constanter firmatur, quod Parochus, five habeat congruam, five non, in Festis tamen de præcepto, ac diebus Dominicis, teneatur omnino pro ovibus suæ curæ commissis Missam applicare, quia Parochus, non ratione sustentationis, sed ratione officii teneatur Sacrificium pro Populo offerre, & exculatio tenuitatis congruæ Parochorum nunquam à Sac. Congregatione admittà fuit.

Præfata autem S. C. Decreta, maxime profectò sunt auctoritatis, ita ut destruant omnem probabilitatem contrariæ sententiæ, & tanquam decisivæ declarationes, & interpretationes Sac. Tridentini Concilii sunt observandæ, adeoque vim legis habent, & ut leges recipiendæ sunt, utpote lætæ ex commissione Summorum Pontificum, & à Personis, vigore Constitutionum Apostolicarum habentibus à Summis Pontificibus plenam facultatem interpretandi præfati Concilii mentem; & ideo prædictæ definitivæ declarationes, ac decisiones sunt sanctiones quæ obligant in utroque foro, ut fuscè, & doctè ostendunt Fagnan, in *cap. Quoniam de Constit. à n. 6. ad 21. tom. 1. Garzias de Benefic. tom. 1. in Præfat. Clericat. de Benefic. dist. discord. 29. num. 27. 34. 38. Monacell. qm. 3. part. 3. tit. 2. in adnot. ad formul. 8. n. 9. & 11.*

et 11. Idque probari etiam potest ex iis, que supra diximus, agentes de Decretis, & declarationibus S. R. C. quando sunt de eisdem interpretationes Sacrarum Rubricarum.

Præfatis DD. & allegatarum Decisionum auctoritatibus, maximum præsidium accedit ex Decreto memoratæ Sac. Congregationis Concilii ab Innocentio XII. confirmato per Apostolicum suum Diploma, datum sub die 24. Aprilis 1699. cujus copiam hic per extensum exhibemus.

INNOCENTIUS XII.

Ad futuram rei memoriam.

Nuper à Congregatione Venerabilium Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum emanavit super quodam dubio, pro parte Venerabilis Fratris Moderni Episcopi Pistoriensis & Pratenfis Congregationi huiusmodi proposito, decretum tenoris, qui sequitur, videlicet: Pistorien. & Praten. Cuiusmodi Ecclesiarum Pistoriensium, & Pratenfis, inter varias opiniones Doctorum involuti, negligunt in dies celebrationem, & respectivè applicatorem Sacrificii pro Populo juxta dispositionem Sacrorum Canonum, & Concilii Tridentini, Episcopus ad consulendum nedum propria, verum etiam doctorum Parochorum conscientia, supplicat declarari: an dicti Parochi teneantur omnibus diebus Festis applicare Sacrificium pro Populo, sive habeant congruam, sive non? die 14. Februarii 1699. S. C. Eminentissimorum S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum censuit, hæc esse resolutiones alias hæc de re editas, & signanter in nullius Nonantulana Eminentissimi Abbatis 30. Augusti 1698. tenoris, ut infra. Cum præcepto divino iis, quibus Animarum cura commissa est, mandatam sit, pro ovis suis Sacrificium offerre, sæpe alias Sacra Congregatio Concilii censuit, Parochos teneri pro Parochianis Sacrificium applicare, & præcipue in dubio applicationis Sacrificii proposito, & respectivè resolutum sub die 10. Maji 1693. hæc præcisè verbis concepto. An Parochus Mis-

sam celebrare teneatur, & Sacrificium applicare pro Parochianis in diebus Dominicis, & Festis, sive habeat congruam, sive non? Sacra, & c. juxta alias declarationes censuit teneri, nec posse eisdem diebus etiam elemosynam recipere, ac proinde idem nunc respondendum esse censuerunt Eminentissimi Patres, quoad Parochos Nonantulana Diocesis, addentes insuper, quod Eminentia vestra, pro suo pastoralis zelo, detestantes Parochos compellere non gravetur.

J. Card. Sacripantes Præfatus.

Loco ✠ sigilli.

Cum autem, sicut dictus Episcopus nobis subinde exponi fecit, Decretum ejusmodi, quo firmius subsistat, & servetur exactius, Apostolica constitutionis nostre patrocinio communitur plurimum desideret. Nos specialem ipsi Episcopo gratiam facere volentes, eumque à quibuscumque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis à jure, vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum presentium dumtaxat consequendam, harum serie absolventes, & absolutum fore censentes, supplicationibus ejus nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, Decretum præinsertum auctoritate Apostolica tenore presentium approbamus, & confirmamus, illique inviolabilis Apostolica firmitatis robur adjicimus, salva tamen semper in præmissis auctoritate memorata Congregationis Cardinalium. Decernentes, easdem presentes literas firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suoque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac illis, ad quos spectat, & pro tempore quancumque spectabit, in omnibus, & per omnia plenissime suffragari, & ab eis respectivè inviolabiliter observari, sicque in præmissis per quoscumque Judices, ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Auditores, judicari, & deserviri debere, ac irritum, & inane, si secus super his à quocumque, quavis auctoritate, scienter, vel ignoranter, contigerit attentari. Non

obstat.

obstantibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque, Datum Roma apud S. Mariam Majorem, sub Annulo Piscatoris die 24. Aprilis 1699. Pontificatus nostri Anno Octavo.

F. F. Card. Albanus.

Liquidò igitur constat certitudo primæ sententiæ, tot Decretis Sacræ Congregationis, & S. Sedis auctoritate comprobata, unde in dubium verti non potest Parochorum obligatio, applicandi Dominicis, ac Festis diebus, Missæ Sacrificium pro omnibus suæ curæ concreditis.

Eandem obligationem subeunt etiam illi, qui regunt Ecclesias tanquam Vicarii perpetui, ut declaravit Sacra Concilii Congregatio in Camerinen. Missa Conventualis 6. Junii 1705. ad primum dubium, ut refert Scarfanton, Tom. cit. lib. 3. tit. 3. in adnot. ad *eccoper.* n. 66. Eandem pariter obligationem contrahunt etiam Parochi Regulares, necnon Curati amovibiles; nam obligatio, offerendi Missam Parochialem pro Populis diebus Festis, pertinet ad eosdem ratione talis Officii, idque comprobatur etiam auctoritate S. C. Visitationis Apostolicæ, ut ostendit Monacellus tom. 2. tit. 16. formul. 2. n. 20. & hæc est praxis hujus Romanæ Urbis Ecclesiarum, ubi omnes Vicarii perpetui Basilicarum, aliarumque Ecclesiarum Parochialium, etiam si amovibiles sint, sive Seculares, sive Regulares, Sacrificium pro omnibus suis singulis diebus Festis offerunt, & de hac applicatione singulis annis docere tenentur prædictam Congregationem Visitationis Apostolicæ, ut supra etiam adnotavimus.

Quoniam verò hæc obligatio oritur ex præcepto divino, ut colligitur ex Concilio Tridentino, & à Sacra Congregatione Concilii declaratum est, hinc contra talem legem, & contra prædicti Concilii expressam declarationem, nullius ponderis esse potest quæcunque contraria consuetudo, etiam si longævæ, quæ potius corruptela appellari debet, ut firmat latè Fagnanus in cap. Quod

à Prædecessore n. 61. de Schismate, & in cap. Cum Ecclesie de Simonia, necnon in cap. Cum causam n. 2. de Electione, &c.

Adde his omnibus auctoritatem vestri P. Antonii Naldi, qui in Summa V. Parochus n. 19. extendit hæc obligationem Parochorum, etiam ad Prælatos Regulares, Episcopos, & etiam ad ipsum summum Pontificem. At enim præfatus Auctor: *Retra non magis debet de jure divino obligari Parochus in hoc pro suis omnibus, quam Prælati Regularis pro suis Subditis, Episcopus pro sua Diocesi, atque etiam Summus Pontifex pro universali Ecclesia, in quibus proportionaliter ista licendum, quod de Parocho.* Hanc eandem sententiam tenet Suarez in tertiam Partem D. Thoma tom. 3. disp. 86. sect. 1. & tom. 4. de Religione, tract. 8. lib. 2. cap. 3. n. 7. ubi ait: *Hæc autem jura generaliter loquuntur de omnibus Dignitatibus Ecclesiasticis habentibus curam Animarum annexam, sub quibus per dubio comprehenduntur etiam Prælati Regulares; magnam enim sine dubio habent curam Animarum ordinariam, & ex officio veri Prælati, & Dignitates Ecclesiasticæ sunt, ita etiam tenent Pasqualigus de Sacrif. nova legis quest. 847. n. 8. & quest. 851. n. 9. Tamburinus de jure Abbatum tom. 2. disp. 1. quest. 5. n. 5. Thomas Hurthadius Resol. 4. nem. 46. & recentissime Bernardus Van Espen juris Ecclesiastic. univers. &c. tom. 1. part. 1. tit. 31. cap. 10. n. 11. & Rotarius in sua Theologia Regularium, &c.*

Ad Episcopos quod attinet, extendant suam obligationem applicandi Missam pro omnibus suis, non solum diebus Festis, quin immò singulis diebus, dum quotidie celebrant, ut refert laudatus Gherardi in cit. sua Dissert. ubi tamen subdit, quod Collegium Salmaticensium in suo Cursum Theologico moralit. tom. 1. tract. 5. cap. 5. de Sacram. alioque Theologi, quos ipse congerit, multis loquuntur circa obligationem quotidianam relatè ad Episcopos, licet habeant reddendum lingues, & licet sint Parochi Parochiarum.

IV. Gavant eodem n. 5. *Et de Parochis, quod iis diebus, &c.*) Hæc, & alia sequentia verba, usque ad n. 6. non leguntur neque in prima, neque in secunda editione Gavanti, quapropter incertum est, à quo sint adjecta. In hac additione legitur, quòd S. Concilii Congregatio 13. Julii 1630. declaravit, quòd quando in fundatione Beneficii, seu cappellæ expressè cautum est, non teneri Celebrantem ad applicationem Sacrificii, eo casu poterit Celebrans accipere novum stipendium, & unica Missa satisfacere tum obligationi Beneficii, seu cappellæ, tum danti novum stipendium. Hoc liquet etiam ex alia decisione ejusdem Sac. Congregationis edita die 13. Februarii 1638. *In Nucerna*, in qua declaratur, quòd sex Cappellani amovibiles ad nutum Abbatis S. Benedicti, à quo quolibet mense accipiebant aliquam portionem frumenti, citra obligationem applicandi Sacrificium, possent de consensu ejusdem Abbatis applicare Sacrificium pro iis, à quibus ipsi recipiebant stipendium.

E contra verò in *una Elnen*, de qua etiam supra sermonem fecimus, cum quaereretur, an Canonico Celebranti Missam Conventualem, ultra distributiones illius diei, debeantur elemosynæ, quæ à Christifidelibus erogantur? Eadem Sacra Congregatio Concilii die 5. Martii 1646. respondit: *Canonici, & Beneficiatos, non posse pro Missa Conventuali aliam elemosynam recipere, vel Sacrificium alteri applicare; & hanc decisionem refert Pignatellus tom. 3. Consil. 64. n. 20.*

Iterum eadem Sac. Congregatio in *Alexandrina* die 27. Aprilis 1653. & 7. Februarii 1664. ad petitionem Sac. Cong. Episc. declaravit, Canonicos non obstante contraria consuetudine, & quamvis in fundatione non habeant onus celebrandi, & applicandi Sacrificium, non posse diebus, quibus per Turnum juxta Tabellam Ecclesie Missas celebrant, applicare Sacrificium pro sibi elargientibus elemosynas; hanc pariter decisionem refert laudatus Pignatellus in eadem Consil. 61. n. 18.

Gavant. Rubr. Miss.

Id ipsum decrevit S. Cong. Episc. in eadem *Alexandrina* die 9. Maji 1653. ut videre est apud Pignatellum ibidem; in una verò *Civitatis Castellana* sub die 9. Julii 1694. censuit: *Canonicos Ecclesie Cathedralis Civitatis Castellana Anniversaria celebrationi non satisfacere celebratione Missæ Conventualis. In Missa verò, quam iidem Canonici celebrant in Aurora, si non habent onus illam celebrandi ratione Canoniciatus, Legati, Cappellania, & Salarii, posse manuum elemosynam recipere, & pro ea Sacrificium Missæ applicare.*

V. Gavant. pag. 171. col. 1. n. 16. *Critius quoque celebrando peccatur, anticipat scilicet applicatione Sacrificii, &c.*) Fuit quaestio inter Theologos, an Sacrificium posset anticipatè applicari pro eo, qui primus daturus est stipendium? Sententiam affirmativam tunc Bonacina *disput. 4. de Sacram. quest. ult. punct. 7. §. 5. n. 3.* Reginaldus *lib. 23. n. 237.* & alii, quos allegant Pasqualigus *de Sacrif. nova legis quest. 168. num. 1.* & Diana *Coordinatus tom. 2. tract. 1. resol. 49.* Negativam tamen sententiam amplectuntur triginta DD. quos congerit laudatus Pasqualigus *disput. quest. 68. n. 2.* inter quos recenseri etiam debet Gavantus. Neque ab hac opinione recedendum est, quia prima opinio damnata fuit à S. Congregatione Concilii Tridentini, jussu Clementis Papæ VIII. sub quo à S. C. id consultum fuit, & decisum, quamvis postea declaratio emanaverit sub Paulo V. die 15. Novembris 1605. & hinc nonnulli eidem Pontifici tribuunt talem declarationem, ut notat Pasqualigus *d. 9. 168. n. 3.* & Marchinus *de Ordine tract. 3. part. 2. cap. 31. n. 9.* qui per extensum exhibent Decretum ipsum, quapropter ab hac anticipata applicatione Sacrificii, pro persona incerta, quæ primò dabit stipendium, est prorsus abstinendum.

VI. Gavant. ibid. eodem n. 16. *Potest tamen Cappellanus prævenire tempus, &c.*) Hæc alia sententia de Cappellano, quòd possit

Nnn

possit

possit prevenire tempus celebrationis, & anticipatè celebrare Missas, ut satisfaciat oneribus suæ Cappellaniæ, ab eisdem Institutore impositis, est ferè communis inter DD. unde tutò potest unusquisque adherere opinioni Gavanti supra expositæ.

VII. Gavant, pag. 171. col. 2. n. 18. *Nisi ultra mensem egrotet.* Petrus Navarrus de re rest. lib. 2. cap. 2. num. 210. & Naldus v. *Missæ* num. 11. docent, non teneri per alium satisfacere, qui egrotat per duos Menses: Diana tract. de celebr. Missæ, resol. 27. per quindecim dies: Barbosa de potest. Episc. alleg. 24. num. 32. per octo vel decem dies.

VIII. Gavant, pag. 173. col. 2. n. 38. *Revocatis quibusvis privilegiis.* Ad magis comprobanda nonnulla, quæ asseruntur hoc loco à Gavanto, lubet hic adnectere sequentes propositiones ab Alexandro VII. damnatas die 4. Septembris 1665.

8. Duplicatum stipendium potest Sacerdos pro eadem Missa licitè accipere, applicando petenti partem etiam specialissimam fructus ipsimet Celebranti correspondentem, idque post Decretum Urbani VIII.

9. Post Decretum Urbani, potest Sacer-

dos, cui Missæ celebrandæ traduntur, per alium satisfacere, collato illi minori stipendio, alia parte stipendii sibi retenta.

10. Non est contra iustitiam, pro pluribus Sacrificiis stipendium accipere, & sacrificium unum offerre; neque etiam est contra fidelitatem, etiamsi promittam, promissione etiam juramento firmata, dari stipendia, quòd pro nullo alio offeram.

Deinde ultra Decreta à Sac. Cong. Concilii Tridentini edita, & auctoritate sel. r. Urbani Papæ VIII. confirmata, legenda est etiam Constitutio Innocentii XII. edita sub die 27. Novembris 1697. quæ incipit: *Nuper*, & quæ pariter nonnulla continet spectantia ad hanc materiam celebrationis Missarum.

Sacra tamen Rituum Congregatio, referente Barbosa de iurè Eccles. lib. 2. cap. 1. die 7. Septembris 1630. decrevit, quòd qui habuerit obligationem unius Missæ in hebdomada, cum stipendio legato, & confirmato de octo in octo Annos, potest demandare alteri celebrationem prædictæ Missæ, cum elemosyna consueta juxta morem Religionis, retenta sibi reliqua parte dicti stipendii.

NOVÆ OBSERVATIONES ET ADDITIONES
AD
GAVANTI COMMENTARIA
IN RUBRICAS
MISSALIS ROMANI

PARS QUARTA.
RUBRICÆ MISSALIS PROPRIÆ

Tit. I. De Rubricis Missarum de Adventu.

I. Gavant, pag. 175. col. 1. n. 1. *Dicitur primò, inscribi Dominicas de Adventu, &c.* Quamvis ex more Ecclesie nomine Adventus intelligatur tempus designatum ante Festum Nativitatis.